

(כתובת 3א)

[צא] דנכסי דבי בר צרצור מו-
עטין ונתרבו הוו ואתו לקמיה ד-
רב עמרם א"ל זילו פייסינהו לא
אשגחו א"ל אי לא מפיסיתו להו
מחינא לכו בסילוא דלא מבע
דמא שדרינהו לקמיה דרב נחמן
א"ל כשם שמרובין זכו בהן יור-
שין כך מועטין ונתרבו זכו בהן
יורשין.

„לחלוק הכל בשוה“ (רש"י) בניגוד
לדעת רב עמרם.

רב נחמן דדיינא הוה נחית לעומקא
דדינא¹ וכדאמר רב נחמן לרב ששת:
„אנא דיינא ומר לאו דיינא“^{1*}.

ויובן בדברי הרמב"ם שכתב: „אל
תתמהו אלו בני פרנצא גם כל היהודים
שבערי הערלים אפילו חכם גדול שבהן
אינו בקי בדינין לפי שאינן רגילין בהן.
שאינן הערלים מניחים לדון כמו היש-
מעאלים וכשיבא להם דין יאריכו בו
יותר מדאי ולא ידעו אותו עד שיחפ-
שוהו בתלמוד הרבה כמו שאנו עושין
בדין מדיני הקרבנות היום לפי שאין
אנו עוסקים בהן ובאותו הזמן שהיו
עוסקים בהם הכל היו בקיאים בהם
ואינן צריכין לשאול ולא לחפש כמו
אלו השוכנים בין הישמעאלים בפסקי
הדין שכבר הורגלו בהן אפילו התל-
מידים“².

היינו שאמר רב נחמן „אנא דיינא“.
ואין בזה משום גנדרנות.

1 ראה ב"ב סה. 1* כתובות צד :
2 תשובות הרמב"ם סי' קמ.

[מגן: רוב משלי פ"ט]

שאלה שמ"ז

שאלה שמעון היה שבויה והשבאי לא
נתרצה בפדיון שלו במעות כי
אם שיביאו לו טבעת של אבן טובה שמצא
אותה השבאי ביד ראובן וחמד אותה והלכו
ואמרו לראובן על הדבר הזה ונתן את הטבעת
כדי לפדות את שמעון אח"כ בא שמעון אצל
ראובן ותבע ממנו מאה דינרים שהיה חייב לו

מקדמת דנא והשיב ראובן שכבר נתתי בשבילך
טבעת ששוה אלף דינרים והשיב שמעון אותה
הטבעת נתת אותה במתנה בשביל מצוה לקיים
בה מצות פדיון שבויים ולא נתת בעבור לפרוע
החוב שלך שאם היה בדעתך כן היה לך לפרש
בעת שנתת הטבעת שינוכה החוב מטבעת זו
ומאחר שנתת בסתם דעתך בשביל מצוה והחוב
במקומו עומד. יורנו המורה לצדקה ושכמ"ה.

תשובה גרסינן בגמרא דכתובות דף
צ"א ע"ב שהוא גברא דהווי

מסקי ביה מאה זוזי שכיב שבק קטינא דארעא
דהוה שוייא חמשינן זוזי אתא בעל חוב וקטריף
ליה אולי יתמי יהבו ליה חמשינן זוזי הדר
קטריף לה אתו לקמיה דאביי אמר להו מצוה על
היתומים לפרוע חוב אביהן הני קמאי מצוה
עבדיתו השתא כי טריף בדין קטריף ולא אמרן
דלא אמרו ליה הני חמשינן זוזי דמי ארעא
קטינא. אבל אמרו ליה הני חמשינן זוזי דמי
ארעא קטינא סלוקי סליקוהו ע"ש וזו הלכה
פסוקה וברורה וא"כ השתא בנידון השאלה
כיון דאיכא מצוה גדולה דפדיון שבויים וגם
הוא מוכרח לומר שעשה מצוה שנתן הטבעת
ששוה הרבה אמרינן הכל נתן בתורת מצוה ולא
אמרינן שמקצת מדמי הטבעת כיון בה לשם
פרעון חוב דהוה ליה לפרש בעת הנתנה
וכאמור ועל כן צדק שמעון בטענתו. והיה זה
שלום ואל שדי ה' צבאות יעזור לי.

כ"ד הקטן יחזקאל כחלי נר"ה.

[מגן: ש"ה תורה אלא
אין-א-ל-ח']